

Opinia Komitetu Regionów „Wiedza o morzu 2020”

(2013/C 62/09)

KOMITET REGIONÓW

- Uważa, że wiedza o morzu ma kluczowe znaczenie zwłaszcza z punktu widzenia zrównoważonego wzrostu, dbałości o stan i urodzajność oceanów oraz lepszego poznania ekosystemów morskich i konsekwencji, jakie dla tych ekosystemów ma działalność człowieka.
- Uważa, że należy zapewnić scentralizowany system gromadzenia danych na temat działalności prowadzonej na morzu, co umożliwi lepsze rozpoznanie i przewidywanie potencjalnych interakcji.
- Zaznacza, że – niezależnie od ich własnych budżetów przeznaczonych na gromadzenie danych – państwa członkowskie powinny również być w stanie korzystać z funduszy europejskich w celu gromadzenia danych i finansowania badań.
- Przyznaje, że dokonano pewnych postępów, w szczególności zakończono pierwszą fazę programu EMODnet, ale pozostają jeszcze pewne wyzwania, które muszą zostać pokonane, by Komisja mogła zrealizować cele ustalone w roku 2010.
- Uważa, iż należy opracować sprawne i skuteczne procedury występowania o zezwolenie i oceny składanych wniosków, z myślą o ich efektywnym przetwarzaniu.
- Podkreśla znaczenie kontynuowania już rozpoczętych prac, w szczególności dotyczących EMODnet, oraz szerokiego upowszechniania wiedzy o tej sieci, gdy tylko zacznie ona funkcjonować (w 2014 r.), by zaczęła przyciągać niezbędny jej wkład i by zainteresowali się nią użytkownicy docelowi (sektor publiczny i prywatny oraz opinia publiczna).

Sprawozdawca	Arnold HATCH (UK/NI), rada miejska Craigavon (Irlandia Północna)
Dokument źródłowy	Zielona księga „Wiedza o morzu 2020: od mapowania dna morskiego do prognozowania oceanicznego” COM(2012) 473 final

Opinia Komitetu Regionów – Wiedza o morzu 2020

I. ZALECENIA POLITYCZNE

KOMITET REGIONÓW

Wstęp

1. Uważa, że wiedza o morzu ma kluczowe znaczenie zwłaszcza z punktu widzenia zrównoważonego wzrostu, dbałości o stan i urodzajność oceanów oraz lepszego poznania ekosystemów morskich i konsekwencji, jakie dla tych ekosystemów ma działalność człowieka. Odnotowuje, że obecnie dostępne dane są fragmentaryczne i przechowywane w oddzielnych bazach danych przez organy publiczne, instytuty badawcze i podmioty prywatne oraz że gromadzone dane dotyczą obszarów większych niż poszczególne kraje. Uważa, że należy zapewnić scentralizowany system gromadzenia danych na temat działalności prowadzonej na morzu, co umożliwi lepsze rozpoznanie i przewidywanie potencjalnych interakcji – na przykład eksploatacja zasobów dna morskiego (górnictwo podmorskie, wydobycie ropy naftowej i gazu) należy do działalności, z którą wiąże się szczególnie wysokie zagrożenie, a obecnie zarządza się nią całkowicie niezależnie od działalności połowowej.

2. Jest przekonany, że fragmentaryczny charakter tych danych hamuje rozwój gospodarczy i zrównoważony rozwój związany z morzami, i w związku z tym uważa, że należy postawić sobie za cel poprawę dostępu do danych, zmniejszenie kosztów ponoszonych przez użytkowników, zachęcanie do innowacji i ograniczenie niepewności co do stanu naszych mórz. Bazy danych powinny być przyjazne dla użytkowników, którym powinien służyć pomocą lokalny punkt kontaktowy. Należy zapewnić możliwość korzystania z tych baz za pośrednictwem ogólnodostępnych stron internetowych zaprojektowanych z myślą o zachęcaniu społeczeństwa do udziału w prowadzonych na szeroką skalę badaniach ankietowych on-line.

3. Przypomina, że już wyraził swoje poglądy na kwestię wiedzy o morzu w opinii ze stycznia 2011 r. ⁽¹⁾, która obejmowała zarówno komunikat na temat wiedzy o morzu ⁽²⁾, jak i wnioski w sprawie rozporządzenia w sprawie zintegrowanej polityki morskiej ⁽³⁾. Zielona księga jest poniekąd kontynuacją tego komunikatu, a szereg kluczowych kwestii zawartych w opinii z 2011 r. nie utraciło swego znaczenia.

⁽¹⁾ CdR 339/2010 fin „Rozwój zintegrowanej polityki morskiej oraz »Wiedza o morzu 2020« ”

⁽²⁾ COM(2010) 461 final – Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady „Wiedza o morzu 2020 – dane morskie i obserwacje środowiska morskiego na rzecz inteligentnego i zrównoważonego wzrostu”.

⁽³⁾ COM(2010) 494 final – Wniosek w sprawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego Program na rzecz dalszego rozwoju zintegrowanej polityki morskiej.

4. Przypomina, że komunikat z 2010 roku na temat wiedzy o morzu został sporządzony w następstwie wezwania do przyjęcia bardziej skoordynowanego podejścia do gromadzenia i kompilacji danych na temat mórz. Wezwanie to zostało wystosowane przez Radę w konkluzjach w sprawie zintegrowanej polityki morskiej z 16 listopada 2009 r. ⁽⁴⁾ Wyzwania, o których mowa w dokumencie Komisji, obejmują: możliwość utrzymania kluczowych inicjatyw UE w tej dziedzinie, zwłaszcza EMODnet i Globalnego monitoringu środowiska i bezpieczeństwa (GMES) po roku 2014, kwestię kryzysu finansowego i rozsądnego wykorzystywania budżetów państw członkowskich w tej dziedzinie oraz dostęp do danych o połowach.

5. Przyznaje, że dokonano pewnych postępów, w szczególności zakończono pierwszą fazę programu EMODnet, ale pozostają jeszcze pewne wyzwania, które muszą zostać pokonane, by Komisja mogła zrealizować cele ustalone w roku 2010.

6. Z zadowoleniem przyjmuje zatem zieloną księgę opracowaną przez Komisję Europejską.

Uwagi dotyczące zielonej księgi

7. Zwraca uwagę na fakt, że wiedza o morzu i jego ekosystemach jest niezbywalnym warunkiem wstępnym dla rozwoju pełnego potencjału „niebieskiej gospodarki”, która reprezentuje wymiar morski strategii „Europa 2020”.

8. Podkreśla fakt, że niebieska gospodarka musi być zrównoważona i musi generować nowe miejsca pracy w sektorze żeglugi, gospodarki morskiej i rybołówstwa dzięki poprawie konkurencyjności i wydajności tych branż, organów publicznych i środowiska badawczego. Zgodnie z szacunkami przedstawionymi przez Komisję Europejską zyski płynące ze stworzenia zintegrowanej sieci, która zastąpiłaby aktualny fragmentaryczny system obserwacji mórz, mogą sięgnąć nawet 300 mln euro rocznie.

9. Ponawia swoje poparcie dla koncepcji Europejskiej Sieci Informacji i Obserwacji Środowiska Morskiego (EMODnet) i jej wkładu w tworzenie lepiej zintegrowanej ogólnoeuropejskiej sieci wiedzy o morzu.

10. Podkreśla znaczenie kontynuowania już rozpoczętych prac, w szczególności dotyczących EMODnet, oraz szerokiego upowszechniania wiedzy o tej sieci, gdy tylko zacznie ona funkcjonować (w 2014 r.), by zaczęła przyciągać niezbędny jej wkład i by zainteresowali się nią użytkownicy docelowi (sektor publiczny i prywatny oraz opinia publiczna). Komitet popiera zatem wprowadzenie po roku 2014 ciągłego i zintegrowanego procesu.

⁽⁴⁾ Konkluzje Rady w sprawie zintegrowanej polityki morskiej, 2 973. posiedzenie Rady do Spraw Ogólnych, Bruksela, 16.11.2009 r.

11. Zwraca uwagę na znaczenie dysponowania bardziej dokładnymi informacjami i danymi na temat różnorodności biologicznej środowiska morskiego, funkcjonowania różnych ekosystemów morskich oraz interakcji między tymi ekosystemami a działalnością człowieka. Ponadto uważa, iż należy opracować sprawne i skuteczne procedury występowania o zezwolenie i oceny składanych wniosków, z myślą o ich efektywnym przetwarzaniu.

12. Podkreśla, że wiedza o stanie zasobów ryb jest niezwykle istotna, by móc opracować ambitną i realistyczną reformę wspólnej polityki rybołówstwa, oraz ponownie wzywa do przeznaczenia adekwatnych środków na finansowanie gromadzenia danych w ramach Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, co jest obecnie przedmiotem dyskusji.

13. Zaznacza, że – niezależnie od ich własnych budżetów przeznaczonych na gromadzenie danych – państwa członkowskie powinny również być w stanie korzystać z funduszy europejskich w celu gromadzenia danych i finansowania badań, w szczególności z EFMR oraz programu „Horyzont 2020”.

14. Wnosi o bardziej usystematyzowane podejście do obserwacji morskich, aby dostarczyć platformie CLIMATE-ADAPT dokładniejszych wskaźników lokalnych zmian parametrów klimatycznych, takich jak podniesienie się poziomu wód morskich i zakwaszenie oceanu, by w ten sposób wspomóc proces dostosowania się do zmiany klimatu.

Pomocniczość

15. Przypomina, że ze względu na zasadę pomocniczości odpowiedzialność za gromadzenie danych spada przede wszystkim na państwa członkowskie. Z uwagi na potrzebę zapewnienia spójności między działaniami państw członkowskich i różnych społeczności użytkowników, UE mogłaby wnieść wartość dodaną na etapie kompilacji danych. Dane krajowe nie informują nas o wszystkim, co musimy wiedzieć o morzach jako globalnym systemie połączonym przez zmieniające kierunek wiatry, sezonowe prądy morskie i migrujące gatunki zwierząt. Ponadto zmienne te wychodzą poza granice poszczególnych państw, a zatem, byśmy mogli osiągnąć oczekiwane wyniki, gromadzone informacje muszą być skoordynowane i wzajemnie połączone.

16. Uważa, że należy przeprowadzić analizę na poziomie europejskim oraz że działania UE w odniesieniu do zasady pomocniczości są w pełni uzasadnione.

17. Zwraca jednak uwagę na potrzebę zgodności z zasadami pomocniczości i proporcjonalności podczas opracowywania przyszłych środków w następstwie prowadzonych konsultacji oraz na rozważenie ewentualnych obciążeń administracyjnych lub finansowych dla samorządów lokalnych i regionalnych.

Bruksela, 31 stycznia 2013 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO